

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7ECdo/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 2309218664
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčeková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2309218664.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej E. Y., bytom F., Č.. R. XXX, o vymoženie 390,08 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 16 Er 877/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 5. mája 2014 sp. zn. 24 CoE 251/2013, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie proti povinnej na vymoženie sumy 390,08 € s príslušenstvom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. z 20. júla 2009 sp. zn. SR 05226/09 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

2. Súd prvej inštancie uznesením z 26. septembra 2012 č. k. 16 Er 877/2009-18 nepripustil vstup vedľajšieho účastníka do exekučného konania a exekúciu zastavil. Zastavenie exekúcie odôvodnil nespôsobilosťou rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom, pretože rozhodcovský súd nemal právomoc ho vydať. Rozhodcovský súd totiž odvodzoval svoju právomoc z rozhodcovskej doložky dohodnutej medzi oprávnenu a povinnou v zmluve o úvere (vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru ako súčasti tejto zmluvy) majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka mala podľa názoru súdu prvej inštancie charakter neprijateľnej, a teda neplatnej zmluvnej

podmienky, pretože nebola dohodnutá individuálne (ale bola dohodnutá ako súčasť štandardnej formulárovej zmluvy) a spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej ako spotrebiteľa, keďže ju nútila, v prípade podania žaloby voči nej oprávnenou na rozhodcovskom súde, podrobiť sa rozhodcovskému konaniu bez možnosti domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 5. mája 2014 sp. zn. 24 CoE 251/2013 odvolacie konanie zastavil. Dôvodil, že v danom prípade odvolanie podala spoločnosť majúca v odvolacom konaní zastupovať oprávnenú, avšak plnomocenstvo na zastupovanie oprávnenej v konaní pre túto spoločnosť do spisu doložené nebolo. Odvolací súd sa opakovane pokúsil odstrániť tento nedostatok podmienky konania, a to jednak výzvou adresovanou údajnej zástupkyňi oprávnenej, ako i samotnej oprávnenej, ktoré obe výzvy boli riadne poštou doručené adresátom, pričom žiaden z nich na výzvu nezareagoval. Plnomocenstvo na zastupovanie oprávnenej v konaní spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., teda do spisu doložené nebolo. Keďže nedostatok v zastúpení účastníka konania - oprávnenej sa súdu nepodarilo odstrániť, pričom ide o taký nedostatok, ktorý bráni ďalšiemu konaniu a rozhodnutiu o odvolaní, bolo nevyhnutným v zmysle § 104 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) odvolacie konanie s použitím § 211 O.s.p. zastaviť.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom žiadala rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií zrušiť, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a pre prípad úspešnosti priznať jej náhradu trov dovolacieho konania. Dovolanie odôvodnila tým, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Zároveň navrhla, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach v zmysle čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a tiež aby odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

5. Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“; predtým § 243 O.s.p.) a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

9. Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ktoré v spojení s § 243c O.s.p. primerane platí aj pre dovolacie konanie (teraz ustanovenie § 162 ods. 1 písm. c/ CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP), ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie vtedy, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. ak dospel k záveru, že je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, ak prichádza do úvahy jeho aplikácia v pojednávanej veci.

10. K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril Súdny dvor Európskej únie v rozsudku CILFIT, C - 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdneho dvora EÚ (ECR), str. 3415. V tomto rozhodnutí uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

11. V preskúmvanej veci oprávnená navrhla predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky: (1) či je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, a na tom základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy, (2) či je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré, aplikujúc vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi.

12. Podľa názoru dovolacieho súdu ani jedna z vyššie uvedených prejudiciálnych otázok nevyžaduje výklad Súdnym dvorom Európskej únie. Predmetné otázky nie sú v predmetnej veci relevantné, pretože pokiaľ ide o otázku č. 1, nešlo v tejto veci o prípad, v ktorom by notárska zápisnica bola exekučným titulom a otázka č. 2 sa netýkala výkladu práva Európskej únie, ale posúdenia súladu konkrétnej rozhodcovskej doložky, resp. rozhodnutia vnútroštátneho súdu s komunitárnym právom. Dovolací súd preto návrh dovolateľky na prerušenie konania za účelom predloženia prejudiciálnych otázok v zmysle § 162 ods. 1 písm. c/ CSP (predtým § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) v spojení s § 438 ods. 1 CSP zamietol.

13. Ďalej dovolací súd skúmal, či dovolanie oprávnenej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Vzhľadom k tomu, že dovolanie oprávnenej bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O.s.p. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

14. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

15. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením zastavil odvolacie konanie. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

16. Pokiaľ dovolateľka v dovolaní namieta, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. a/, d/, f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), so zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či je prípustné podľa týchto ustanovení. V danom prípade ide v tejto časti o dovolanie podané v obdobnej veci, ktorá už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - por. konania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 ECdo 70/2013, 2 ECdo 114/2013, 3 ECdo 91/2013, 4 ECdo 172/2013, 5 ECdo 99/2013, 5 CoE 8/2013, 6 ECdo 317/2013, 6 CoE 144/2013, 7 ECdo 94/2013, 7 CoE 5/2013, 8 ECdo 21/2013, 8 CoE 3/2013. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

17. Záverom dovolací súd poznamenáva, že dovolanie oprávnenej je koncipované ako dovolanie, ktoré smeruje (tak ako v jej iných exekučných veciach) proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení. V tejto exekučnej veci však odvolací súd svojím uznesením z 5. mája 2014 sp. zn. 24 CoE 251/2013 nepotvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ale zastavil odvolacie konanie, keďže sa nepodarilo odstrániť nedostatok podmienky konania spočívajúci v zastúpení oprávnenej, ktorý bránil ďalšiemu konaniu a rozhodnutiu o odvolaní (§ 104 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie oprávnenej je teda zmätočné. Z uvedeného dôvodu vady namietané v dovolaní neboli spôsobilé založiť jeho prípustnosť proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolacie konanie zastavené.

18. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. ani § 239 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

19. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

